

ИЗБОРНОМ ВЕЋУ ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У НИШУ

Одлуком Научно-стручног већа за друштвено хуманистичке науке Универзитета у Нишу, бр. 8/18-01-002/17-031, од 27. марта 2017. године именована је Комисија за писање Извештаја о пријављеним кандидатима на конкурс за избор једног наставника у звање доцент за ужу Јавноправну научну област на Правном факултету Универзитета у Нишу, у саставу: др Борче Давитковски, редовни професор Правног факултета „Јустинијан Први“ Универзитета у Скопљу, др Предраг Димитријевић, редовни професор Правног факултета Универзитета у Нишу и др Дејан Вучетић, доцент Правног факултета Универзитета у Нишу.

Комисија је прегледала конкурсни материјал и Изборном већу Правног факултета Универзитета у Нишу подноси следећи

И З В Е Ш Т А Ј

I Подаци о конкурсу

На конкурс за избор једног наставника у звање доцент за ужу Јавноправну научну област, објављеном у „Службеном гласнику РС“, бр. 21/2017, од 10. марта 2017. године, пријавио се само др Милош Прица, стручни сарадник – технички секретар Правне клинике Правног факултета Универзитета у Нишу.

Комисија је утврдила да је кандидат поднео сва потребна документа, предвиђена актуелним релевантним прописима и конкурсом.

II Подаци о кандидату

1. Основни биографски подаци

Др Милош Прица рођен је 26. септембра 1980. године у Приштини. Основну школу и средњу Економско-трговинску школу (смер правни техничар) завршио је у родном граду. Студије права уписао је и завршио на Правном факултету Универзитета у Нишу. Пре заснивања радног односа на Правном факултету Универзитета у Нишу, радио је као судијски приправник у Општинском суду у Алексинцу, у периоду од 15. јануара 2007. до 15. септембра

2008. године. Кандидат се користи енглеским и француским језиком. У браку је са супругом Мирјаном. Ђурђев отац.

2. Стручна биографија

2.1. Основне студије

Кандидат др Милош Прица студије права уписао је на Правном факултету Универзитета у Нишу школске 1999/2000. године, а дипломирао је 25. децембра 2004. године, са просечном оценом 9.45. Све време студирања био је стипендиста Владе Републике Србије, с тим што му је на другој години студија, као најбољем студенту у генерацији, уручена награда Владе Републике Србије.

У току основних студија – године 2003. – кандидат је примио стипендију Краљевине Норвешке. У следству поменуте стипендије, уследило је ангажовање Милоша Прице на пројекту Trend Group-Young People II – „Регионални развој Ниша“. Пројекат је реализован у сарадњи норвешке компаније NAR Consulting AS, Саобраћајног факултета Универзитета у Београду и Града Ниша, под покровitelјством Краљевине Норвешке. Пројекат је трајао 12 месеци и у њему је, по позиву, учешће узело четворо најбољих ученика нишских средњих школа и шесторо студената добитника поменуте стипендије. Круна истраживања на пројекту била је публикација Trend Group-Young People II, у којој је објављен рад Милоша Прице, под називом „*О правним аспектима коришћења геотермалних вода у Нишкој бањи*“.

У организацији удружења „Млади правници Србије“ кандидат је похађао посебан програм студентске праксе у Општинском суду у Нишу, у периоду од 22. 11. до 06. 12. 2004. године.

Почетком 2005. године, Милошу Прици је уручена „Светосавска награда“ – признање најбољем дипломираним студенту на Правном факултету Универзитета у Нишу, у 2004. години.

2.2. Последипломске студије

Магистарске студије – смер за Јавну управу др Милош Прица је уписао на Правном факултету Универзитета у Нишу, школске 2004/2005. године. Одмах по уписивању магистарских студија, кандидат је постао стипендиста Министарства науке Владе Републике Србије.

На првој години студија Милош Прица је примио Награду Фонда „Славољуб Поповић“ за најбољи темат из области науке управног права, за рад на тему: „*Појам и правна природа управне ствари*“.

На магистарским студијама кандидат је положио Методологију правних наука, одбранио два семинарска рада, а 13. априла 2007. кандидат је положио и усмени магистарски испит (Управно право, Наука о управљању, Прекрајно право и Право локалне самоуправе).

Након реформе система високог образовања, одлуком Наставно-научног већа Правног факултета у Нишу, Милошу Прици је одобрен прелазак на докторске академске студије права. На смеру за Јавно право кандидат је положио испите из следећих предмета: Управно право, Радно право, Наука о управљању са посебним управним правом, Црквено право и Право локалне самоуправе, са просечном оценом 10.

Кандидат је докторску дисертацију под називом *Експропријација као правни институт* успешно одбранио на Правном факултету Универзитета у Нишу, 03. марта 2017. године, пред Комисијом, у саставу: 1) др Борче Давитковски, редовни професор Правног факултета „Јустинијан Први“ у Скопљу, председник комисије; 2) др Предраг Димитријевић, редовни професор Правног факултета Универзитета у Нишу, ментор; и 3) др Дејан Вучетић, доцент Правног факултета Универзитета у Нишу.

2.3. Избори у наставна и научна звања

Одлуком Наставно-научног већа Правног факултета Универзитета у Нишу бр. 01-2060 од 21.05. 2008. године, Милош Прица је изабран за сарадника у настави за ужу јавноправну научну област, а на рад је ступио 16. септембра 2008. године. Кандидат је реизабран у исто звање одлуком Наставно-научног већа бр. 01-2902/12 од 10. 09 2009. године. Одлуком Наставно-научног већа Правног факултета Универзитета у Нишу, бр. 01-1937/9-2010, од 01. јула 2010. године, Милош Прица је изабран у звање асистент за ужу јавноправну научну област. Реизабран је у исто звање одлуком Наставно-научног већа, бр. 01-2476/2012 од 13. 12. 2012. године. Решењем Декана Факултета, бр. 01-1417/1-2016. од 30. јуна 2016. године, др Милош Прица је распоређен на радно место стручног сарадника – техничког секретара Правне клинике Правног факултета Универзитета у Нишу.

2.4. Наставни рад

Почев од школске 2008/2009. године, др Милош Прица самостално изводи вежбе, консултације и колоквијуме из следећих предмета: Управно право, Наука о управљању са правном информатиком, Посебно управно право, Право локалне самоуправе, Медијско право. Осим поменутих предмета, вежбе и консултације изводио је и из следећих предмета: Велики правни системи, Прекрајно право, Еколошко право, Црквено право и Радно право. Од школске 2009/2010. године др Милош Прица изводи вежбе из предмета Велики правни системи, Наука о управљању са правном информатиком, Посебно управно

право – у Високошколској јединици без својства правног лица у Медвеђи. Распоређен је и на мастер академске студије права, за извођење вежби из предмета у оквиру Јавноправног модула.

2.5. Активности на Факултету и у академској заједници

Кандидат је више пута био ангажован у организацији научних и стручних скупова и конференција, чији је организатор био Правни факултет Универзитета у Нишу. Осим тога, кандидат је учествовао у спровођењу избора за Студентски парламент и у анкетирању студената о педагошком раду наставника и сарадника и квалитету литературе.

У периоду од 2008. до 2016. године др Милош Прица је обављао функцију секретара Катедре за јавноправне науке. Уз то, у периоду 2010-2013. кандидат је био члан Комисије за унапређење студија на Правном факултету Универзитета у Нишу.

Др Милош Прица је, заједно са проф. др Миланом Петровићем, приредио за објављивање један број реномираног часописа „Теме“, бр. 4/2013. – „Владавина права и грађанске слободе“.

Почев од 14. маја 2016. др Милош Прица обавља функцију Секретара Редакционог одбора Зборника радова Правног факултета у Нишу.

Када је реч о активностима које су од ширег друштвеног значаја, пажње је заслужан податак да је кандидат у више наврата био учесник – медијатор и говорник – на трибинама уприличеним на Правном факултету Универзитета у Нишу.

III Научни и истраживачки рад кандидата

У току професионалне каријере, кандидат др Милош Прица написао је и објавио већи број научних и стручних радова, имао неколико излагања на међународним и домаћим научним скуповима и конференцијама и учествовао у раду на научноистраживачким пројектима националног значаја.

A) Преглед научних и стручних радова

Радови објављени до избора у звање асистент

1. Велики правни системи: (универзално упоредно право): ауторизоване белешке са предавања/Милан Петровић; приредио Милош Прица. – Ниш; 2009. – 88 листова; 30 см.
2. Милош Прица, *The Concept of Administrative Matter of Law: the Doctrine of Serbian Administrative Law*, Facta universitatis. Series Law and Politics, Ниш, 2009. – стр. 57-64. **M 52**

3. Милош Прица, *Управна ствар у српској управноправној доктрини*, Приступ правосуђу – инструменти за имплементацију европских стандарда у правни систем Републике Србије: тематски зборник радова, Ниш, 2009. – стр. 125-133. **M 44**
  4. Милош Прица, *Систем бесплатне правне помоћи*, Приступ правосуђу – инструменти за имплементацију европских стандарда у правни систем Републике Србије: тематски зборник радова, Ниш, 2007. – стр. 111-128. **M 44**
  5. Милош Прица, *Појам и правна природа управне ствари*, Хуманитас, Ниш, 2005, бр. 1-2, стр. 28-51. **M 52**
  6. Милош Прица, *Хашки суд и косовско-метохијско питање*, Хуманитас, Ниш, 2007. бр. 1-2, стр. 57-71. **M 52**
  7. Милош Прица, *Jurgen Elsasser, The nation state and globalization – as rescuers from the world economic crisis: приказ књиге*, Facta universitatis. Series Law and Politics, Ниш, 2008. – str. 63-64.
  8. Милош Прица, Предраг Димитријевић, *Право информационе технологије: приказ књиге*, Зборник радова Правног факултета у Нишу, Ниш бр. 54/2009. – стр. 245-252.
- Ови радови били су предмет анализе и оцењивања приликом избора у звање асистент за ужу јавноправну научну област.

Радови објављени после избора у звање асистент

Монографске публикације и уџбеници:

1. Милош Прица, *Експропријација као правни институт*, докторска дисертација, Ниш, 2017. – 361 стр.
2. *Посебно управно право са међународним управним правом*: ауторизоване белешке са предавања/Милан Петровић; приредио Милош Прица. – Ниш: Правни факултет, 2010. – 111 листова; 30 см.
3. Милан Петровић, Милош Прица, *Посебно управно право са међународним управним правом*, Ниш, 2011.
4. Милан Петровић, Милош Прица, *Увод у велике правне системе*, Ниш, 2011.
5. Milan Petrović, Milosh Prica, *E drejta administrative e viesanté me te drejten administrative. underkombetare*, Služba koordinacionog tela Vlade Republike Srbije za opštine Preševo, Bujanovac i Medveđa, 2011.
6. Славољуб Поповић, Милан Петровић, у сарадњи са Милошем Прицом, *Управно право: општи део, ново изменјено издање*, Ниш, 2011.
7. Славољуб Поповић, Милан Петровић, у сарадњи са Милошем Прицом, *Управно право: општи део, ново изменјено и исправљено издање*, Ниш, 2011.
8. Милан Петровић, Милош Прица, *Посебно управно право с међународним управним правом*, друго издање, Ниш, 2012.
9. Милан Петровић, у сарадњи са Милошем Прицом, *Увод у велике правне системе*, ново издање, Ниш, 2012.

10. Millan Petrović, Milloš Prica, *Hyrja ne sistemet e medha juridike*, Služba koordinacionog tela Vlade Republike Srbije za opštine Preševo, Bujanovac i Medveđa, Beograd, 2012.
11. *Теме: часопис за друштвене науке, бр. 4/2013. „Владавина права и грађанске слободе“*, приредили Милан Петровић и Милош Прица, Ниш, 2013.
12. Милан Петровић, у сарадњи са Милошем Прицом, *Увод у велике правне и управне системе*, Ниш, 2013.
13. Милан Петровић, у сарадњи са Милошем Прицом, *Посебно управно право са међународним управним правом, треће изменено и допуњено издање*, Ниш, 2014.
14. Милан Петровић у сарадњи са Милошем Прицом, *Увод у велике правне и управне системе (са европским управним правом), друго изменено и допуњено издање*, Ниш, 2015.

Чланци:

1. Милан Петровић, Милош Прица, *Устав Републике Србије од 2006. као правни облик страначке олигократије*, Теме, бр. 4/2013. – стр. 1555-1565. **М 24**
2. Милош Прица, *О појму и правном карактеру одрживог развоја*, Зборник радова Правног факултета у Нишу бр. 67/2014. – стр. 291-318. **М 51**
3. Милош Прица, *О циљевима и збильској утемељености одрживог развоја на почетку 21. века*, Зборник радова Правног факултета у Нишу бр. 68/2014. – стр. 229-250. **М 51**
4. Miloš Prica, *The state's liability in damages for wrongful administrative action*, Facta universitatis. Series Law and Politics, Niš, 2012. – str. 63-74. **М 52**
5. Милош Прица, *Ограничавање приватности државном интервенцијом заснованој на примени информационих технологија*, Зборник радова Правног факултета у Нишу, Ниш бр. 62/2012. – стр. 445-462. **М 52**
6. Милош Прица, *Закључак Уставног суда о одбацувању предлога за оцену уставности и законитости парафирањог „Првог споразума о принципима који регулишу нормализацију односа“ измену Владе Републике Србије и Привремених институција самоуправе у Приштини – приказ и коментар*, Зборник радова Правног факултета у Нишу бр. 69/2015. – стр. 229-246. **М 51**
7. Милош Прица, *Аутокефалност и аутономија у православној Цркви*, Међународни научни скуп „1700 година Миланског едикта“: зборник радова, Ниш, 2013. – стр. 475-514. **М 44**
8. Милан Петровић, Милош Прица, *Управни уговор као проблем правне науке и позитивног права*, Зборник радова: Људска права – измену идеала и изазова садашњости, Косовска Митровица, 2016. – стр. 687-700. **М 44**
9. Милош Прица, *Еколошко право у научном стваралаштву Славољуба Поповића*, Зборник радова Правног факултета у Нишу: тематски број посвећен Славољубу Поповићу, Ниш бр. 57/2011. – стр. 231-244. **М 52**

10. Милош Прица, *Одговорност државе за штету услед неправовања*ног поступања управе у србијанском праву, Приступ правосуђу – инструменти за имплементацију европских стандарда у правни систем Републике Србије: тематски зборник радова, Ниш, 2010. – стр. 87-106. М 52
11. Милош Прица, *Приказ јавне расправе о предлогу нацрта Закона о општем управном поступку*, Зборник радова Правног факултета у Нишу, Ниш бр. 65/2013. – стр. 393-398.
12. Милан Петровић, Милош Прица, *приказ књиге: Слободан Милетић, Сртен Југовић, Право унутрашњих послова*, Београд, 2009., Зборник радова Правног факултета у Нишу, Ниш бр. 59/2012. – стр. 273-275.

Б) Учешће на научним и стручним скуповима и конференцијама

Од избора у звање асистент кандидат др Милош Прица учествовао је са радовима на следећим научним и стручним скуповима и конференцијама:

1. Развојни тенденции во управното законодавство”, Охрид, 24-26. 6. 2011. године;
2. „1700 година Миланског едикта”, на Правном факултету у Нишу, 16-19. мај 2013. године, са радом: „Аутокефалност и аутономија у Православној цркви“;
3. Усаглашавање права Србије са правом Европске уније“, на Правном факултету у Нишу, 16. мај 2014. године, са радом: „О појму и правном карактеру одрживог развоја“;
4. „Људска права – између идеала и изазова садашњости“, 23. јун 2016. године, са радом: „Управни уговор као проблем правне науке и позитивног права“.

В) Истраживачки рад у оквиру научноистраживачких пројеката

Кандидат др Милош Прица је после избора у звање асистент учествовао, у својству истраживача, на следећим научноистраживачким пројектима:

1. „Стварање услова за развој модерног правног и друштвеноекономског система Србије као демократске државе“, период 2006–2011. године, који је финансирао Правни факултет Универзитета у Нишу;
2. „Приступ правосуђу – инструменти за имплементацију европских стандарда у правни систем Републике Србије“ (бр. 149043Д), период 2006–2010. године, који је реализовао Правни факултет Универзитета у Нишу уз финансијску помоћ Министарства науке и заштите животне средине Републике Србије;
3. „Заштита људских и мањинских права у европском правном простору“ (бр. пројекта 179046), период 2011–2015. године, (реализација пројекта је и даље у току), који финансијски помаже

Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије;

4. „Усклађивање права Србије са правом Европске уније“, период 2013-2018. године, који финансира Правни факултет Универзитета у Нишу.

IV Приказ радова објављених након избора у звање асистент

A) Приказ монографских публикација и уџбеника

1. *Милош Прица, Експропријација као правни институт, докторска дисертација, Ниш, 2017, стр. 361.*

Докторска дисертација је резултат самосталног научног рада кандидата др Милоша Прице, посебно када се има у виду настојање кандидата да изврши синтезу гледишта заступљених у правној књижевности, као и да изнад појединости правног режима експропријације постави целину експропријације као правног института. Самосталност научног рада види се и у томе што дисертација доноси теоријска гледишта кандидата наспрам питања разматраних у раду. Овај рад монографског карактера написан је на укупно 361 страници компјутерски обрађеног текста, са 554 напомена библиографског, еспликативног и дескриптивног карактера.

Структуру докторске дисертације чине, поред *Увода* и *Закључних разматрања*, и пет већих целина – глава: I *Правни институт као појам правне науке и позитивног права*, II *Експропријабилитет приватне својине као правног института и експропријација као правни институт*. Квазиекспропријација, III *Појам експропријације*, IV *О правном карактеру експропријације*, и V *Експропријација и правна телегологија*.

У првом делу дисертације (стр. 20-82), кандидат разматра проблем одређивања појма правног института, из угла правне науке и позитивног права. Разматра се однос између правног поретка, институционалног поретка и јавног поретка, а особиту пажњу кандидат посвећују објашњавању разлике између правног поретка и правног система, у чијој основи лежи однос правне науке према унутардржавном праву. Посебан значај кандидат придаје правним облицима као другоредним (вишим) видовима технике правног уређивања. То су: правне ствари (законске, политичке, грађанскоправне, управне и судске), правне ситуације (генералне, специјалне, индивидуалне, објективне и субјективне) и правни институти као системи типичних правних ситуација и правних ствари. По ауторовом мишљењу, правни институт је појмовна зграда проистекла из синтезе претходно размотрених прворедних правних облика и појмова у важећем праву.

У другом делу дисертације (стр. 83-140), кандидат разматра експропријабилитет (извластивост) приватне својине као правног института.

Према мишљењу кандидата, експропријабилитет приватне своине као правног института обухвата генералне правне ситуације из којих непосредно произлазе правне дужности, нужно детерминишуће у односу на своину као субјективно право. Експропријабилитет је и својство приватне своине да под условима законом предвиђеним може бити преображен у својински облик у служби општег добра. У овом делу дисертације, пажња је посвећена случајевима одузимања и ограничавања приватне своине праћене накнадом сопственику непокретности, ван поступка формалне експропријације али уз аналогну примену накнаде која прати експропријацију у формалном смислу. Аутор поменуте случајеве именује квазиекспропријацијом, анализирајући три облика квазиекспропријације: експропријацију као начело из којег произлази норма за регулисање грађанскоправних односа, фактичку експропријацију и индиректну експропријацију. Осим тога, разматрани су и преобразаји приватне своине и права у поретку правне државе.

У трећем делу експропријације (стр. 141-203), кандидат најпре предочава претпоставке за спровођење експропријације у формалном смислу, а у продужетку следи излагање о експропријацији у формалном смислу, као предмету уставног и законског регулисања. Затим се приступа разматрању предмета и облика експропријације у формалном смислу, што је основа за утврђивање појма експропријације у материјалном смислу. Ауторово је гледиште да експропријација у формалном смислу подразумева правни пут за одузимање или ограничавање права своине у јавном интересу – у појединачном случају, али се у следству тог одузимања или ограничавања успостављају различити и бројни правни режими. Разлика између тих режима у суштини говори да су у питању различити правни институти, а заједничко им је то да су успостављени путем експропријације у формалном смислу. Кандидат настоји да аргументује властиту тезу да постоји *differentia specifica* која дели експропријацију у материјалном смислу од других правних института припадајућих експропријацији у формалном смислу те од квазиекспропријације и других индивидуалних аката одузимања приватне своине – а то је, по ауторовом мишљењу, могућност деекспропријације. Уз то, изложени су и историјски типови експропријације.

У четвртом делу дисертације (стр. 204-281), кандидат анализира правни карактер експропријације. Обрађује се питање правног карактера експропријације на тројечи општег, приватног и јавног интереса. Према схватању кандидата, јавни интерес је регулативна детерминанта јавног поретка и статички израз општег добра, општи интерес је динамички израз општег добра, док је приватни интерес динамички израз индивидуалних (приватних) добара. Затим се излаже ток правног уређивања експропријације, од управне ствари (поводом утврђивања јавног интереса и доношења решења о експропријацији), уговорне и судске ствари (у погледу утврђивања накнаде за експроприсану непокретност) те уговорне, управне и судске ствари – поводом деекспропријације. Под окриљем овог дела дисертације разматран је и правни карактер накнаде за експроприсану непокретност, као и правни карактер експропријације у светлу поделе права на јавно и приватно. Кандидат излаже схватање о императивном јавном праву, грађанском јавном

праву и приватном праву, при чему, по мишљењу кандидата, експропријација представља институт грађанског јавног права.

Последња глава дисертације (стр. 282-328), посвећена је правним начелима и правним стандардима као изразу правне телесологије у поретку правне државе и у материји експропријације. Кандидат је најпре изложио разлику између правних начела, правни стандарда и правни норми. Затим су анализирана основна правна начела у материји експропријације, а особита пажња посвећена је тзв. фактичкој експропријацији – облику који, по ауторовом мишљењу, снажно нарушава владавину права у поретку Републике Србије.

Научни допринос дисертације изражен је ауторовим гледиштем да је експропријација као правни институт појмовна зграда саздана од експропријације у формалном смислу, експропријације у материјалном смислу и квазиекспропријације. С тим у вези је ауторово настојање да у дисертацији докаже да постоји *differentia specifica* која дели експропријацију у материјалном смислу од других правних института припадајућих експропријацији у формалном смислу те од квазиекспропријације и других индивидуалних аката одузимања приватне својине – а то је могућност деекспропријације. Поред утврђивања правнонаучног појма експропријације, њеног правног основа и правног карактера елемената њеног правног режима, у раду се излажу облици експропријације и квазиекспропријације, у упоредном праву и у праву Србије, као и историјски типови експропријације. Осим тога, у дисертацији се предочава схватање о појму правног система и правног института, затим гледиште о разлици између јавног и приватног права; законским, политичким, грађанским, управним, и судским стварима, као и схватање о правним начелима као изразу правне телесологије у материји експропријације.

2. Милан Петровић, Милош Прица, *Посебно управно право са међународним управним правом*, Ниш, 2011.

Уџбеник је настао на основу белешки са предавања проф. др Милана Петровића, које је за објављивање приредио Милош Прица. Уџбеник је подељен у четири целине. У првом делу: „Темељне поставке Посебног управног права“ изложени су појам и предмет посебног управног права, као и извори посебног управног права. Други део уџбеника посвећен је полицијском праву. У овоме делу излажу се следећа питања: појам полиције; устројство и врсте полиције у теорији и у упоредном праву; устројство полиције безбедности у праву Србије; полицијска овлашћења и индивидуалне слободе; дисциплинска и имовинска одговорност полицијских службеника; радни односи у полицији; и политичка полиција (службе безбедности). У трећем делу уџбеника разматрани су правни режими управних ситуација са елементом иностраности. То су: држављанство, права странаца, путне исправе и азил. У четвртом делу уџбеника: „Управно имовинско право“, разматран је режим јавних добара, јавне својине, административних службености,

управнopravних ограничења својине и правни режим концесија у праву Републике Србије. Уџбеник је преведен на албански језик: Milan Petrović, Milosh Prica, *E drejta administrative e vjeçantë me te drejtën administrative nderkombetare*, Služba koordinacionog tela Vlade Republike Srbije za opštine Preševo, Bujanovac i Medveda, 2011. Друго издање приказаног уџбеника на српском језику угледало је светло дана 2012. године, док је две године доцније објављено треће изменјено и допуњено издање уџбеника на српском језику: Милан Петровић, у сарадњи са Милошем Прицом, *Посебно управно право са међународним управним правом, треће изменјено и допуњено издање*, Ниш, 2014, 283 стр.

3. Милан Петровић, Милош Прица, *Увод у велике правне системе*, Ниш, 2011.

Уџбеник је такође настао на основу белешки са предавања проф. др Милана Петровића, које је за објављивање приредио Милош Прица. Уџбеник садржи пет делова. У првом делу – „Појам и класификација великих правних система“, изложена су следећа питања: идеја и значај изучавања страног права; идеја светског права; појам и класификација великих правних система; методи великих правних система; и однос науке великих правних система са другим научним дисциплинама. Други део уџбеника посвећен је романско-германско-словенском великому правном систему. Поред појма и историјског постанка великог правног система у питању те извора права у овој правној породици, предочене су карактеристике француског права, аустријског права, немачког права, швајцарског права и словенско-русског правног система. У трећем делу уџбеника – „Анлгоамерички велики правни систем“ – излаже се политичко законодавство и правосудно законодавство Енглеске и Сједињених Америчких Држава. Четврти део уџбеника посвећен је исламском праву, док се у петом делу уџбеника разматрају рубни (ивични) правни системи (кинеско право, јапанско право и хиндуистичко право). Уџбеник је преведен на албански језик: Millan Petrović, Millosh Prica, *Hyrja ne sistemet e medha juridike*, Služba koordinacionog tela Vlade Republike Srbije za opštine Preševo, Bujanovac i Medveda, Beograd, 2012. Исте године објављено је друго издање уџбеника на српском језику: Милан Петровић, у сарадњи са Милошем Прицом, *Увод у велике правне системе*, ново издање, Ниш, 2012. Годину дана касније светло дана угледало је ново издање уџбеника (Милан Петровић, у сарадњи са Милошем Прицом, *Увод у велике правне и управне системе*, Ниш, 2013.), док ће друго издање бити објављено две године касније: Милан Петровић у сарадњи са Милошем Прицом, *Увод у велике правне и управне системе (са европским управним правом)*, друго изменјено и допуњено издање, Ниш, 2015. (591 стр.)

4. Др Милош Прица је учествовао у приређивању за објављивање уџбеника из области управног права: Славољуб Поповић, Милан Петровић, у сарадњи са Милошем Прицом, *Управно право: општи део, ново изменено издање*, Ниш, 2011; Славољуб Поповић, Милан Петровић, у сарадњи са Милошем Прицом, *Управно право: општи део, ново изменено и исправљено издање*, Ниш, 2011.

Реч је познатом уџбенику професора Славољуба Поповића (прво издање 1959.). Последње издање уџбеника, за живота професора Поповића, објављено је 2002. године: Славољуб Поповић, Бранислав Јарковић, Милан Петровић, Управно право – општи део, 26. издање, Београд, 2002, 806. стр. Издања уџбеника из 2011. јављају се као резултат настојања да се уџбеник професора Поповића саобрази актуелном студијском праву на државним правним факултетима и важећем праву Републике Србије.

5. Др Милош Прица је заједно са проф. др Миланом Петровићем приредио за објављивање један број реномираног часописа „Теме“, бр. 4/2013. – „Владавина права и грађанске слободе“.

Темат „Владавина права и грађанске слободе“ својом ширином је пружио прилику ауторима различите провинијенције. Тако се у темату појављује и правно-философски прилог, под називом „Оглед о изворима и неким аспектима одговорности“. Преостали радови написани су од стране правних научника из различитих правно-научних дисциплина. Када је реч о државном праву, пред читаоцем су се нашли радови из уставног права, управног права, кривичног права, радног права и права информационе технологије. Осим тога, темат садржи чланак о импликацијама владавине права на привредни раст, као и један прилог историјске науке о владавини права и положају Срба у Хабзбуршкој монархији. Разноврсност темата заокружена је двама радовима из међународнога права.

Б) Приказ чланака

1. Miloš Prica, *The state's liability in damages for wrongful administrative action*, Facta universitatis. Series Law and Politics, Niš, 2012. – str. 63-74. **M 52**

У чланку се анализира систем примарне и непосредне одговорности државе за штету због неправовољаног рада управе. Кандидат излаже појединачне аспекте правног режима примарне и непосредне одговорности државе за штету и критички сагледава правнодоктринарне концепције о разлогу одговорности државе за штету, као посебном облику „одговорности за другог“. Разматрање постављених питања аутор окончава сопственим гледиштем о разлогу одговорности државе за штету због непрописног или неправилног управног рада. Приказани чланак објављен је и на српском

језику: Милош Прица, *Одговорност државе за штету услед неправоваљаног поступања управе у србијанском праву*, Приступ правосуђу – инструменти за имплементацију европских стандарда у правни систем Републике Србије: тематски зборник радова, Ниш, 2010. стр. 87-106. **М 52**

2. Милош Прица, *Еколошко право у научном стваралаштву Славољуба Поповића*, Зборник радова Правног факултета у Нишу: тематски број посвећен Славољубу Поповићу, Ниш бр. 57/2011. – стр. 231-244. **М 52**

Чланак је посвећен научном делу проф. др Славољуба Поповића. Аутор наводи да научна заоставштина проф. др Славољуба Поповића садржи укупно 809 библиографских јединица, од којих се 235 односи на књиге (уџбенике, студије, монографије, коментаре и сл.) а 574 на правнотеоријску периодику и публицистику (чланке, реферате, приказе и др.), што професора Поповића сврстава у ред најплоднијих наших правних писаца у 20. веку. Славољуб Поповић је своје импозантно научно дело највећима стварао под окриљем науке управног права, али је неизбрисив траг оставил и на другим научним пољима. Како Еколошко право данас представља наставну дисциплину у програмима свих државних правних факултета у Србији, а правна заштита животне средине добија све израженији публицитет, ауторово је настојање било да у чланку прикаже научни опус професора Поповића на пољу еколошког права, а пре свега професоров допринос утемељењу и развоју еколошког права у нас. Аутор истиче да је професор Поповић правним научницима у наслеђе оставил пет монографија и око тридесет научних чланака посвећених разнородним питањима еколошког права. Поврх тога, професор Поповић је уложио велики труд да развије научно разматрање питања животне средине и да еколошко право постане део наставних програма правних факултета, те се дело професора Поповића на пољу еколошког права, по ауторовом мишљењу, основано може сматрати утемељитељским доприносом српској правној науци.

3. Милош Прица, *Ограничавање приватности државном интервенцијом заснованој на примени информационих технологија*, Зборник радова Правног факултета у Нишу, Ниш бр. 62/2012. – стр. 445-462. **М 52**

Рад је посвећен личним подацима као једном облику испољавања приватности, који у данашњим правним поретцима бивају подвргнути различитим видовима интервенције државне власти. Кандидат предочава да интервенционичка нарав савремене правне државе бива наглашена применом информационих технологија, намећући мноштво видова задирања у приватност појединца. Будући правно везано, то задирање путем прикупљања, обраде и коришћења личних података, од стране државе и њој сличних носилаца империјума, израз је правоваљаног остваривања различитих облика јавног интереса. Притом, ограничавање приватности

обрадом личних података у правима савремених држава - премда правоваљано, према мишљењу кандидата, може бити оправдано (легитимно) и неоправдано (нелигитимно). Аутор истиче да оправдано ограничавање намеће „збильски јавни интерес“, док срж неоправданог чини „симуловани (привидни) јавни интерес“, који прикрива властодржачку потребу запоседања слободе појединца. Особиту пажњу аутор посвећује неоправданом ограничавању приватности појединца, највећма због чињенице да примена нових информационих технологија у савременом информационом друштву доводи до промене природе и сврхе конвенционалних (традиционалних) захвата државе у приватну сферу појединца. Аутор настоји да на постављена питања одговори анализовањем типичних случајева у праву Србије и у упоредном праву.

4. Милан Петровић, Милош Прица, *Устав Републике Србије од 2006. као правни облик страначке олигократије*, Теме, бр. 4/2013. – стр. 1555-1565. **М 24**

Према схватању аутора, један од основних проблема уставне политике у савременом репрезентативном режиму је ограничавање свемоћи политичких странака. У савременој партијско-плуралистичкој држави странка је, с једне стране, и сама квази-држава која с тога претендује на део или на целину државне власти али она, с друге стране, нема одговорност државе за опште добро. У чланку се анализира улога плуралистичкој страначкој олигократији наспрам непосредне и представничке демократије те збильске демократије и репрезентативног режима. У средишту постављеног проблема је криза Парламента који, по гледишту аутора, више и не може да буде оно што је у епоси либералног грађанског друштва био или требало да буде, место слободне дискусије, већ постаје централа за клиринг вођстава политичких странака и њихових невидљивих налогодаваца и спонзора. Излаз из дотичне ситуације аутори виде у увођењу једног сената чувара устава као другог дома Парламента, који би се ослањао на друштвене корпорације-институције и професионалне синдикате. С тим у вези је и гледиште аутора да Уставни суд није подесан да буде чувар устава.

5. Милош Прица, *Аутокефалност и аутономија у православној Цркви, Међународни научни скуп „1700 година Миланског едикта“: зборник радова*, Ниш, 2013. – стр. 475-514. **М 44**

Чланак је посвећен институту аутокефалности, који од апостолских дана до данас истрајава као једно од „најживотнијих“ обележја православног црквеног организма. Реч је о једном од најсложенијих питања канонског права. Полазећи од канонских услова за стицање аутокефалности, аутор у чланку изводи разлику између правоваљане (канонске) и неправоваљане

(неканонске) аутокефалности. Према ауторовом гледишту, „пunoћа овлашћења“ аутокефалне православне помесне Цркве не очituје се само у потпуно самосталном избору сопственог предстојатеља, већ и у постојању унутрашње самодовољности за обављање других црквених послова, особито за спровођење првостепеног и призивног судског поступка. Осим тога, наспрот увреженом схватању у српској црквеноправној књижевности, према ауторовом схватању, воља Цркве-мајке је неопходан или недовољан услов за стицање правовања аутокефалности. Ауторово је схватање да правовања аутокефалност настаје једино путем једногласне канонски засноване сагласности Цркве-мајке и свих постојећих аутокефалних Цркава. Уз то, у раду се анализира однос аутокефалности и аутономије помесне Цркве. Ауторово је гледиште да аутокефалност постоји ако је помесна Црква, са признатим својством аутокефалности, способна да саобразно канонима потпуно независно обавља сопствену мисију. Када независност помесне Цркве није потпуна, не може бити говора о ограниченој аутокефалности, већ једино о аутономији која се, у зависности од природе и обима независних атрибута црквене власти и црквене мисије, појављује у неколико облика. Видови и карактеристике црквене аутономије су приказани у чланку.

6. Милош Прица, *O појму и правном карактеру одрживог развоја*, Зборник радова Правног факултета у Нишу бр. 67/2014. – стр. 291-318. **M 51**

Овај чланак представља први део рада кандидата о појму и обележјима одрживог развоја. Полазећи од тога да садржајна и терминолошка вишезначност идеје одрживог развоја распостиру од оквира једне засебно посматране друштвене делатности до највише замисливе укупности која се човечанством назива, аутор најпре излаже појам, опсег и легитимитет идеје одрживог развоја. Затим се у чланку анализирају међународноправна легислатива и јудикатура о заштити животне средине, на темељу чега ће начело одрживог развоја бити сагледано на тројећи еколошке политике, права и идеологије. Мишљење је кандидата да идеја одрживог развоја на међународном плану није задобила ранг и домашај правног начела, нити је успостављен систем еколошког права у нормативном смислу. С друге стране, чињеница да начело одрживог развоја у унутардржавном праву није укорењено у јудикатури нити у правној свести, послужила је као основ да аутор закључи да одрживи развој има својство чисто декларативног – више идеолошког, него правног – начела. С тим у вези, у чланку се излажу појам и класификација правних начела, као и неопходне претпоставке за обликовање регулативног правног карактера начела одрживог развоја. Поврх свега тога, у раду је критички сагледано схватање правних писаца о еколошком праву као грани правног система.

7. Милош Прица, *О циљевима и збильској утемељености одрживог развоја на почетку 21. века*, Зборник радова Правног факултета у Нишу бр. 68/2014. – стр. 229-250. М 51

Чланак представља наставак расправе кандидата: „О појму и правном карактеру одрживог развоја: Да ли постоји еколошко право“, који је објављен у Зборнику радова Правног факултета у Нишу, бр. 67/2014, стр. 291-318. У чланку се разматрања аутора усредоточују на питање телесоларске уобличености и збильске утемељености одрживог развоја на почетку 21. века. У правној књижевности циљ одрживог развоја углавном је истакнут као брана прекомерном трошењу природних ресурса, у циљу међугенерацијске солидарности. Такво поимање телесоларске одрживог развоја, према мишљењу кандидата, противречи истини јер би се у противном дало закључити да је мана постојећих глобалних економских процеса само то да могу угрозити потребе будућих поколења. Заправо – истиче кандидат – то што се упркос размерама економских, социјалних и еколошких проблема данашњице, телесоларске разматрање одрживог развоја углавном своди на циљ међугенерацијске солидарности, очевидно представља одвлачење пажње на погрешну страну. Ауторово поимање одрживог развоја почива на прожимању економске, еколошке и социјалне димензије одрживог развоја, при чему аутор настоји да утврди етички минимум из којег би извирало и коме би се потчињавало целокупно људско delaње. Мишљење је кандидата да у сагледавању етичке димензије одрживог развоја ваља поћи од најугроженијих вредности у животу садашњих генерација (искрењивања глади и беде, социјалне сигурности, социјалне правде, милосрђа), да би се уопште могло поставити питање међугенерацијске солидарности. Имајући то у виду, у чланку је размотрена збильска утемељеност еколошке, економске и социјалне димензије идеје одрживог развоја у систему неолибералног глобализацијског капитализма (империјализма), са посебним освртом на технику владања тајних властодржаца.

8. Милош Прица, *Закључак Уставног суда о одбацувању предлога за оцену уставности и законитости парафирањог „Првог споразума о принципима који регулишу нормализацију односа“ између Владе Републике Србије и Привремених институција самоуправе у Приштини – приказ и коментар*, Зборник радова Правног факултета у Нишу бр. 69/2015. – стр. 229-246. М 51

Рад представља приказ и коментар Закључка Уставног суда Републике Србије о одбацувању предлога за оцену уставности и законитости парафирањог „Првог споразума о принципима који регулишу нормализацију односа“ између Владе Републике Србије и Привремених институција самоуправе у Приштини, од 19. априла 2013. године („Бриселског споразума“). Посебна пажња у раду посвећена је издвојеним мишљењима судија Уставног

суда у разматраном предмету и правном схватању Уставног суда предоченог у образложењу анализиране одлуке. Аутор у раду предочава и анализира облике испољавања „политичких аката“ у поретку правне државе. У следству проведене анализе концепције „политичких аката“, ауторово мишљење је да „Бриселски споразум“ није политички акт, из два разлога: 1) „Бриселски споразум“ није политички акт јер је општи акт са нормативном садржином који производи обавезујуће правно дејство и 2) будући да је општи акт на „Бриселски споразум“ се не може применити доктрина о „акту владе“ – појединачном акту највиших државних органа који услед политичке садржине измиче судској контроли. Ауторов је закључак да се Уставни суд, неуспостављањем уставносудске надлежности у овом случају, у ствари повукао пред фактичком самовољом највиших државних органа.

9. Милан Петровић, Милош Прица, *Управни уговор као проблем правне науке и позитивног права*, Зборник радова: Људска права – између идеала и изазова садашњости, Косовска Митровица, 2016. – стр. 687-700. **М 44**

У чланку се најпре утврђује разлика између јавног и приватног права јер је, према схватању аутора, управни уговор институт јавног права. Овај чланак образлаже да је најисправније утемељење те деобе на разлици између јавног и приватног интереса. У чланку се утврђује разлика између уговора и управног акта који се доноси на захтев странке, као и разлика између уговора и „договора“ те уговора и „збирног акта“. Затим се утврђује разлика између уговора у формалном смислу и уговора у материјалном смислу. Према схватању коаутора, управни уговор у материјалном смислу је уговор у правом смислу речи, дакле ни „договор“ ни „збирни акт“, што ће рећи таква сагласност воља где воље сауговорача имају различите предмете и теже различитим циљевима, с тим да је барем један од тих циљева опредељен јавним интересом, те самим тим и јавним правом. Коаутори свој текст окончавају критичким примедбама на решења о управним уговорима Закона о општем управном поступку (ЗУП) од 29. фебруара 2016. године.

10. Милош Прица, *Приказ јавне расправе о предлогу нацрта Закона о општем управном поступку*, Зборник радова Правног факултета у Нишу, Ниш бр. 65/2013. – стр. 393-398.

Текст представља приказ и коментар јавне расправе о Нацрту Закона о општем управном поступку, у којој је учешће узео и кандидат. Јавна расправа је одржана 27. маја 2013. године на Правном факултету Универзитета у Нишу. Дотична расправа била је прва јавна дебата о предложеним променама у управно-процесном законодавству Републике Србије. Јавна расправа о Нацрту Закона о општем управном поступку била је прилика за изношење ставова о

Нацрту, како у целости, тако и о појединим његовим решењима. Расправа је послужила и томе да се заинтересованим учесницима објасни ratio појединих предложених решења. Кандидат у тексту разматра карактер и значај јавне расправе наспрам законодавне технике. Према мишљењу кандидата, јавна расправа формално постоји када се стручној јавности пружи прилика да се изјасни о предложеном законском тексту, а то се данас у ери високо развијених информационо-комуникационих технологија може постићи и тако што ће се предвидети могућност електронског слања коментара и примедаба. Суштински, међутим, услов истинске и делотворне јавне расправе биће испуњен само када у равни одлучујуће воље постоји свест о потреби да се путем јавнога разматрања дође до најбољих решења. У ствари, истиче кандидат, постојање јавне расправе је неодвојиво од спремности уважавања ставова посленика правне науке и правне струке. Тако, када наречена спремност постоји, неће бити тешко одредити време и подесну форму како би се чула реч правне науке и правне струке. У противном, јавна расправа је сама себи циљ и појављује се као задовољење пуке форме.

11. Милан Петровић, Милош Прица, *приказ књиге: Слободан Милетић, Сретен Југовић, Право унутрашњих послова*, Београд, 2009, Зборник радова Правног факултета у Нишу, Ниш бр. 59/2012. – стр. 273-275.

Текст је посвећен једном од малобројних високошколских уџбеничким дела у српској правној књижевности у области полицијског права. Коаутори су мишљења да, иако је уџбеник намењен студентима Криминалистично-полицијске академије, у појединим сегментима уџбеник надилази постављени оквир, постајући штиво од значаја примењивачу права, правотворцу и посленицима правне науке. Уџбеник је настао као плод веома систематичног и продубљеног сагледавања материје права унутрашњих послова, по својој целовитости, систематичности и квалитету, научно и стручно надгорњује постојећа дела полицијског права уџбеничког формата у српској правној књижевности. Аутори су у уџбенику обрадили сва најважнија питања организације, делатности и контроле полиције, која су, по признању самих аутора, анализирана саобразно националним и међународним стандардима који се односе на полицију, а када је за објашњење појединих института то било умесно, предочена су и упоредноправна решења.

V Закључно мишљење о испуњености услова за избор

Кандидат др Милош Прица је, поред написане и успешно одбрањене докторске дисертације, после избора у звање асистент, написао и публиковао већи број радова у правним часописима. Уважавајући ближе критеријуме за избор у звање наставника на пољу друштвено-хуманистичких наука, садржаних у чл. 10 и чл. 13, ст. 4 Ближих критеријума за избор у звање наставника Универзитета у Нишу, који су саставни део Правилника о поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу, кандидат је објавио радове у часопису „Теме“, „Facta Universitatis: Series Law and Politics“, који издаје Универзитет у Нишу и у „Зборнику радова Правног факултета у Нишу“. Кандидат је публиковао и учествовао у приређивању уџбеника из области Управног права, Посебног управног права и Великих правних система. Осим тога, кандидат је учествовао у приређивању за објављивање једног броја реномираног часописа „Теме“. Кандидат, такође, има неколико излагања на међународним и домаћим научним и стручним скуповима и конференцијама.

У радовима кандидат др Милош Прица пажњу посвећује питањима из области науке управног права, еколошког права, црквеног права и уставног права. Кандидат у радовима теоријски анализира израбране теме и изношењем ставова показује своје познавање методологије правнонаучног истраживања. Докторска дисертација, али и остали радови кандидата, показују његову способност да изабере актуелну тему, да је темељно истражи и научно обради и да ваљано саопшти резултате својих истраживања.

Оно што је посебан квалитет научноистраживачког рада кандидата, јесте препознатљив стил писања који, поред језичког облика формулисаних мисли и ставова, одликује и оригиналност изложених правнотеоријских гледишта.

Када је реч о наставном раду кандидата др Милоша Прице, анкете путем којих студенти оцењују његов рад, показали су да он има добар педагошки приступ у раду са студентима. Уредно долажење на вежбе и консултације; одговорно поступање у припреми материјала за вежбе и предиспитне активности; редовно иновирање наставног материјала; излагање материје на јасан и разумљив начин; интерактиван приступ у решавању припремљених правних случајева који су предмет анализе и активирање студената да се укључе у наставни процес; само су неки од показатеља који говоре у прилог квалитетног наставно-педагошког рада кандидата.

У погледу доприноса кандидата др Милоша Прице академској и широј друштвеној заједници, посебно треба истаћи његово учешће у организацији више научних конференција, чији је организатор био Правни факултет Универзитета у Нишу, затим у раду Комисије за унапређење студирања, као и активности које кандидат тренутно обавља као Секретар Редакционог одбора Зборника радова Правног факултета у Нишу.

VI Предлог за избор кандидата

Стручна комисија којој је поверено писање Извештаја за избор наставника у звање доцент за ужу Јавноправну научну област, пошто је проучила пријаву и прилоге кандидата и анализирала научни и стручни рад и наставно-педагошке активности кандидата др Милоша Прице констатује да он испуњава све услове који се захтевају, на основу чл. 64, ст. 5 Закона о високом образовању Републике Србије, чл. 120, ст. 5 Статута Универзитета у Нишу, чл. 90, ст. 4 Статута Правног факултета Универзитета у Нишу, као и чл. 10 и 13, ст. 4 Ближих критеријума за избор у звање наставника Универзитета у Нишу, који су саставни део Правилника о поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу.

Следствено наведеном, а сагласно овлашћењима из чл. 124 Статута Универзитета у Нишу и чл. 94 Статута Правног факултета Универзитета у Нишу, Комисија за писање Извештаја за избор једног наставника у звање доцент за ужу Јавноправну научну област има задовољство да Изборном већу Правног факултета Универзитета у Нишу предложи да донесе **Одлуку о утврђивању предлога за избор др Милоша Прице у звање доцент за ужу Јавноправну научну област.**

Чланови Комисије:

Dr Borče Đavatkovski,
редовни професор Правног
факултета „Јустинијан Први“
Универзитета у Скопљу

Dr Predrag Dimitrijević,
редовни професор Правног
факултета Универзитета у Нишу

Dr Dejan Vučetić,
доцент Правног
факултета Универзитета у Нишу